

SAMTYKT á

RINGFELAGSFUNDI FØROYA JAVNAÐARFLOKKS

August 1950

(Framhald)

1. Á tingi sum uttantsings verður øll orka lögð á at vinna meirlutan fyri teirri socialistisku stevnuni á demokratiskum grundarlagi.

2. Flokkurin ásannar sum eina fyrstu uppgávu sína at fáa fylkt fakfelögin og tey socialistisku felögin til eina politiska arbeðarafylking eins og hent er í hinum norðanlondum. Fiskimenn, arbeðsmenn — handar sum andans starvsmenn á sjógv sum á landi í eina landsfylking til umskipan og broytan av samfelaginum, so alt arbeði og allar landsins framleiðslukeldur verða at gagna fjöðini, fólkinum sum heild og ikki einans einstakum persónum! Tað glasiliga mál verða allir socialistar at seta sær sum eitt hövuðsmálið og livsmál!

3. Flokkurin ásannar, at arbeðs- og inntøkuløysi er verst fíggið vinnandi mannsins og fólksins í síni heild.

Tað er tí socialistanna skylda í øllum føri, har ið leikar á arbeði og vinnu hjá tí arbeðandi menniskjanum, at styðja virki og hjálpa teimum til verju og fremjan av geyndari arbeði. Samstundis verður álagt flokkinum at vera fyri strangari eftirlitsan samfelagsins saman við fakfelögunum, so hin arbeðandi fjöðin á sjógv og landi ikki verður okrað.

4. Prísirnir eru vaksni skjótari enn lønhækkingin. Hetta nerkar fyrst og fremst daglönt og fastlönt, ið frammanundan søtu við ov lágun lønum. Her er eitt ólag, sum má verða bót, og áleggur tí fundurin flokksins álitissomnum á tingi, í prísráði og í fakfelögum at arbeða fyri einari skipan, hvarvið lønin og prísi verða samsvarandi, og sum av sonnum veitir tí arbeðandi fólkinum liviligari kor.

5. Tingið góðtekur stöðuna hjá javnaðartingmonnum og skattalógarspurninginum, har ið teir hava stríðst fyri:

a. at allir skattaborgarar skulu hava eins stóran frádráttarrætt, men ikki upp um eina ávísu peningshædd, uttan mun til hvussu stór skattainntøkur er.

b. at hetta frádráttar hægsta mark eigur at vera samsvarandi við lækkingin av húshaldsbudgetinum við at dýrtarvæðing verða (sum pristalið nú er, verður hægsta frádráttur so at liggja um 3700 kr.)

c. at skattamyndugleikarnir skulu hava rætt og skyldu til at leita alla staðni fyri at gerast kunnugir við, hvørjar inntøkur ein skattaborgari hevur, (banka, sparikassa og annara peningastovna skyldu at geva inntøkurnar hjá skattaborgarum upp!)

d. at munandi skattalætti verður veittur familju fyri hvørt barnið, hon hevur forsorgarskyldu fyri.

Fundurin áleggur flokksins tingmonnum at halda fram við stríðnum fyri eini rættvisari skattaskipan.

6. Fundurin góðtekur javnaðartingmanna stríð fyri bótan av fiskimannakorum við uppskotinum um:

- lönjavnargrunnin,
- forskotsrindanina,
- minstulønarskipanina,
- vinnulønargrunnin við lagaligari lánkorum fyri fiskimenn og sjóvinnuna í síni heild,
- fiskimanna umboð í stjórn og umboðsnevnd Føroya Fiskasöl-

unnar við helminginum av monnunum.

Fundurin áleggur javnaðarflokksins tingmonnum at halda fram við at útbyggja t. d. jónjavnargrunnin og forskotsrindanina, so hesar skipanir verða øllum fiskimonnum harundir grønlandsútróðramonnum, at fullum gagni. Javnaðarflokksins tingmonnum verður álagt ikki at dvína, fyrr enn uppskotið viðvíkjandi fiskimanna umboð í Føroya Fiskasölu og onnur uppskot, ið afturhaldsflokkarnir hava felt fiskimonnum til skaða, eru framd.

7. Fundurin ásannar, at full bú-, veiði- og virkisrættindi í Grønlandi hava verið og eru millum flokksins fremstu mál. Góðtakandi javnaðartingmanna idna starv fyri at náa at hesum máli áleggur fundurin tingmonnum nú ta ið grønlandsstongsil-in er brotin á danska ríkisdegi, og tað einans er ein tíðar- ella fyrirreikingarspurningur, nær ið hesi rættindi eru Føroyingum í hondum og Grønland er okkum eitt opið land, at leggja allan doyðin á at fáa skipað so fyrri, at fiskimaðurin sjálvur fær fulla gagnið og ágóðan av fiskiskapi sínum, og at tað frá almennari síðu verður lýnt teimum við lagaligum lánam at fáa til vega tey amboð, virkisús og annað, ið tórvur er á fyrri at fáa hitt stórsta úrslitið.

8. Fundurin fagnar, at javnaðartingmenn hava borið fram uppskot um eina plánliga bygging av landi okkara við havnum, lendingum og vegum og hevur tað treystið til teirra, at teir halda fram við at ganga á odda í hesum arbeði, til tess allar bygdir og øll pláss hava fingið góð havna- og lendingaviðurskipti og eru bundin saman við vegum, har sum vegagerð er møguleg, ella á annan hátt eru komnir í regluligt samband hvørt við annað.

9. Góðtakandi javnaðartingmanna idna stríð fyri at bota um tey socialu viðurskiptini í Føroyum áleggur fundurin teimum at halda fram við arbeðinum fyri víðari útbýgging av socialforsorgini, so hon skjótast møguligt verður at standa á hædd við socialforgina í hinum norðanlondum. Serliga verður strikað undir tórvn at fáa bót korini hjá sáttarvæðingunum og ókt um einkjubarnapeningin eins og at fáa vanlukkutryggingina heilt umskipaða, so tey, sum eru fyri skaðavannlukku, veruliga kunnu fáa ta tórvandi hjálpa.

10. Fundurin góðtekur arbeðs-sáttmálan, sum javnaðartingmenn lögdu fyri sambandsflokkin og sjálvstýrisflokkin, ta ið landsstýrið varð sett, og sum nevndu flokkar ta undirskrivaðu, men sum sambandsflokkinur so skammiliga breyt.

Fundurin úttalar harm sín yvir hetta svik sambandsins og brot av skrivliga lyfti sínum og áleggur javnaðartingmonnum at halda fram við stríðnum fyri at fáa framt tey av teimum í sáttmálanum nevndu punktum, sum ikki eru framd.

11. Fundurin góðtekur javnaðartingmanna figgarleiðslu á tingi, ið gjörði lögtingið fært fyri at skapa grunnar og rinda alla skuld sína, og ta ið kríggjð hasaði av at veita Føroyingum ta neyðturvuliga hjálpi til at fáa sær arbeðsamboð, so vinnu-

løysi ikki kom at leggja seg sum ein marra yvir fiskimenn og fólk ið sínj heild.

Fundurin áleggur javnaðarflokksins tingmonnum at halda fram við sínum málvisi almenna figgarpolitikki til stimbran og gagns fyrri alt fólk; fyrst og fremst fyri ta arbeðandi fjöðina.

12. Fundurin áleggur tingmonnum arbeðaraflokksins at leggja alla orkuna á at fáa eina skipan í lag, ið tryggjar fiskimonnum, arbeðsmonnum og øllum starvandi fólki arbeðslønina uttan mun til, hvørjum føri og hvørjum umstøðum arbeðið verður gjørt í og undir.

13. Fundurin góðtekur og fagnar at javnaðartingmenn lögdu til brots fyri nationaliseran av tryggingini í Føroyum og áleggur teimum at arbeða fyrri, at øll trygging, harundir livstrygging og endurtrygging, verður í landinum.

14. Fundurin áleggur javnaðartingmonnum at taka uppáttur tað ið bókinginum „Arbeði til øll á sjógv og landi“ og seinri á tingi framsetta fullfiggjaða uppskot til umskipan av okkara búnaðarviðurskiptum.

15. Fundurin ásannar, at „vina- og frælsisbrævið“, sum arbeðaraflokkurin legði fram sum beinagrind og grundarlag fyri okkara stjórnarlígu og tjóðskapar- og mentunarlígu stevnu er útint í teirri nýggju stýris- og valutaskipan. Álagt verður javnaðarflokksins tingmonnum við skili og góðum fyriliti at nýta tey í hesari skipan givnu rættindi til lóggávu, uttanlanda umboðan í vinnuárum, yvirtøku av málum, valutanýtslu, umsiting og óskerdari stjórn av teim mongu sarmálum og andaligari sum figgarligari røkt av teirri føroysku tjóðini sum eini grein av tí norðurlandska fólkinum.

16. Fundurin mótmælir afturhaldsflokkanna tollhækking í tingsetuni 1949/50 eins og teirri av sambandinum tilsetlaðu nýggju tollhækkun. Ræðuliga skalti uppá útróðramanna bensinbrúk, lagt fram á tingborði av Kr. Djuhuus, landsstýrismanni.

Fundurin áleggur javnaðartingmonnum at halda fram við flokksins inntøkupolitikki og aftrat tí undir 6. punkti nevnda skattahátti at taka upp aftur flokksins uppskot um umskipan og centraliseran av teimum stóru innflutningstáttunum, so fremmandir ikki sleppa framat sum óneyðugir at ríka seg upp og Føroyum.

Arbeðssáttmálin

sum arbeðaraflokkurin sambært ringfelagsfundarsamtyktina hevur góðtikið av nýggjum og álagt tingmonnum sínum at stríðast fyri at fáa framtan:

Undirskrivaðu Sambandsflokkur, Føroya Javnaðarflokkur og Sjálvstýrisflokkur eru vorðnir samdir um at seta landsstýrið við A. Samuelsen, lögtingsmanni, sum lögmanni, og at vit í fyrstu syftu binda okkum til sum minsta mál at arbeða fyrri:

- 1) Beinanvegin at føra ta socialu forsorgina í Føroyum á hædd við socialu forsorgina í Danmark; aftaná samráðing við ríkisstýrið leggur landsstýrið til Ólavssökutið fram greitt upp-

skot um hesa bótan av teirri socialu forsorgini, harundir uppskot um, at sáttarvæðing-einkjan, ið situr eftir mann sín við ov lítum til at kunna fæða seg og börn, skal fáa somu tryggjan sum vanlukkudeyðaeinkjan.

- 2) At fremja sjúkráhúsmálið — heildarættanina — soleiðis at landsstýrið til Ólavssökutið leggur fram uppskot um financieran av hesi bygging aftaná samráðing við ríkisstýrið um studning og bilig langfreistað lán til hetta endamál.
- 2) Statsstudning og bilig langfreistað statslán til havnabygging í Føroyum.
- 4) Langfreistað og bilig statslán til ravmagnan av Føroyum.
- 5) Eina financieran av húsabygging í Føroyum, so tað verður eins lætt hjá Føroyingum at byggja hús, sum tað nú er hjá Dönum.
- 6) Statsstudning og bilig statslán til bygging av kostskúla og studentaskúla, og mögulega í samband við hesa bygging eina umskipan av okkara hægri skúlskapi; landsstýrið skal til Ólavssökutið leggja fram ein fullfiggjaðan plán hesi bygging viðvíkjandi.
- 7) Inn- og útflutning til sarmál.
- 8) Skipan av valutaviðurskiptum og sterlingsbólkaspurninginum.
- 9) Skjótan loysing av telefon- og flúgvissambandinum við útheimin og lögtingsins rætt til at útbyggja alt innanoyggja radio-telefonsamband.
- 10) Keypi av Landmandsbankans partapeningi í Føroya Banka og taka upp spurningin um broytan av bankaskipanini.
- 11) Industrialiseran av fiskivinnuni og styðjan av øllum føroyskum idnaði.
- 12) Teim størst mögulegu rættindum í Grønlandi harundir samráðast við ríkisstjórnina um útbyggjan av havnarviðurskiptum, skipasmíðju, oljutangum o. t.
- 13) Gjøgnumfóran av plánum um hvalaveiðu, ið nú er til umhugsunar hjá ríkisstjórnini, og sum miða móti Suðurhavshvalaveiðu hjá Dönum og Føroyingum við byrjan í Føroyum og mögulega eisini í Grønlandi.
- 14) Oljubryggjan í Söldarfirði verður at byggja sum samtykt av tinginum, og spurningurin um einkarinnflytan av olju verður skjótast gjörlikt nærri at seta í verk.
- 15) Nýggjari og betri lønskipan fyri fólkskúla lærararnar í Føroyum.

Á tingi

Fyri Føroya Javnaðarflokk
P. M. Dam.

Fyri Sambandsflokkin
A. Samuelsen,
Joh. M. Fr. Poulsen

Fyri Sjálvstýrisflokkin
Louis Zachariasen.

YVIRSIJÚKRASYSTUR OG ASSISTENTUR

Lýst verður eftir yvirsjúkrasyst. og assistenti til Toðroyrar sjúkráhus beinan vegin. Lønin er ávik-avist kr. 504,77 og kr. 365,09 um mánaðin umframt vistarhald og uniformsendurgjald.

Sjúkrahússtjórin.